

BIULETYN
GŁÓWNEJ KOMISJI
BADANIA ZBRODNI HITLEROWSKICH
W POLSCE

XII

WYDAWNICTWO PRAWNICZE
1960

92.89

BIULETYN
GŁÓWNEJ KOMISJI
BADANIA ZBRODNI HITLEROWSKICH
W POLSCE

FROM
THE
LIBRARY OF

Benjamin Grey

XII

MARTYRS MEMORIAL AND
MUSEUM OF THE HOLOCAUST

WARSZAWA
WYDAWNICTWO PRAWNICZE
1960

Całość tomu opracowano pod redakcją
Janusza Gumkowskiego

SZYMON DATNER, JANUSZ GUMKOWSKI,
KAZIMIERZ LESZCZYŃSKI

WYSIEDLANIE LUDNOŚCI Z ZIEM POLSKICH WCIELONYCH DO RZESZY

Wydawnictwo Prawnicze — Warszawa 1960

Wydanie I

Nakład 3500 + 216 egz. Obj. ark. wyd. 25,25; druk. 11,25 + 11,50.
Papier druk. sat. kl. V, 65 g 70 × 100/16 + ilustr. kl. III 80 g 70 × 100/16.
Oddano do składowania 26.X.1960. Podpisano do druku 13.XI.1960.
Druk ukończono w listopadzie 1960
Zakłady Graficzne „Tamka” w Warszawie. Zam. 2066/60. C-75.
Cena zł 20,—

T R E Ś Ć

WSTĘP

str. 5

ŻYCIORYS ADOLFA EICHMANNA

str. 13

WYSIEDLANIE LUDNOŚCI Z ZIEM POLSKICH WCIELONYCH DO RZESZY

str. 23

DOKUMENTY NIEMIECKIE W TŁUMACZENIU

str. 33

DOKUMENTY POLSKIE

str. 153

INDEKS NAZWISK

str. 171

WYKAZ SKRÓTÓW

str. 173

SPIS DOKUMENTÓW

str. 175

FOTOKOPIE DOKUMENTÓW NIEMIECKICH

str. 1F

WSTĘP

Dnia 25 lutego 1920 r. na otwartym zebraniu w Monachium Hitler ogłosił publicznie program nowo powstałej Niemieckiej Partii Robotniczej (Deutsche Arbeiter Partei)¹, która wkrótce potem przyjęła nazwę Narodowosocjalistycznej Niemieckiej Partii Robotniczej (Nazionalsozialistische Deutsche Arbeiter Partei). Program ten ujęty w 25 punktów nie został zmieniony aż do końca istnienia partii hitlerowskiej.

Punkt 3 programu głosił: „Domagamy się ziemi i terenów (kolonii) w celu wyżywienia naszego narodu i osiedlenia nadmiaru naszej ludności”².

Po dojściu w lutym 1933 r. do władzy w Niemczech partia hitlerowska przystąpiła niezwłocznie do realizacji swego programu, w którym wspomniany punkt 3 zajmował czołowe miejsce.

Rzesza hitlerowska nie miała oczywiście zamiaru „domagać się” rozszerzenia swojego, jak określała, „obszaru życiowego” (Lebensraum), lecz postanowiła zdobyć go sobie siłą. Dlatego też niemal bezpośrednio po zagarnięciu władzy kierownictwo partii hitlerowskiej i rząd III Rzeszy rozpoczęły przygotowania do agresji na Europę.

Równoległe z przygotowaniem do przyszłej wojny i opracowywaniem planów agresji militarnej na poszczególne kraje Europy, kierownictwo Rzeszy hitlerowskiej omawiało i tworzyło projekty nowego politycznego ukształtowania Europy pod hegemonią Niemiec po zwycięskim zakończeniu wojny. Imperialiści hitlerowscy snuli marzenia o utworzeniu „wielkiej, tysiącletniej Rzeszy Niemieckiej” o granicach wschodnich znacznie rozszerzonych. Dlatego też w projektach swych zajmowali się oni przede wszystkim Europą wschodnią, jej to bowiem tereny przeznaczone były w planach hitlerowskich na powiększenie „przestrzeni życiowej” przyszłej Wielkiej Rzeszy.

Projekty zmian, które zamierzano wprowadzić po wojnie w Europie wschodniej, były przedmiotem wielu rozmów i dyskusji toczonych na najwyższym szczeblu władz kierowniczych partii narodowosocjalistycz-

¹ Partia ta została założona w styczniu 1919 r.

² Das Programm des NSDAP und seine weltanschaulichen Grundgedanken von dipl. Ing. Gottfried Feder. Wyd. Trz. Eher. Nachf. Monachium 2, 1933.

nej i rządu III Rzeszy. Zostały one wreszcie ujęte w formę syntetyczną w postaci dokumentu zatytułowanego „Generalny Plan Wschodni” (Generalplan Ost).

Był to dokument ściśle tajny, sporządzony w ograniczonej liczbie egzemplarzy. Niestety po upadku III Rzeszy w byłych archiwach hitlerowskich nie natrafiono na żaden egzemplarz tego dokumentu. Tak przynajmniej należy przypuszczać, gdyż ani w procesie przeciwko głównym zbrodniarzom wojennym sądzonym przez Międzynarodowy Trybunał Wojskowy w Norymberdze, ani w żadnym z dwunastu procesów przeciwko czołowym zbrodniarzom wojennym osądzonym przez Amerykańskie Trybunały Wojskowe w Norymberdze w latach 1947—48 dokument obejmujący Generalny Plan Wschodni nie był okazywany. A trzeba zaznaczyć, że zarówno w toku procesu międzynarodowego, jak i podczas niektórych z pozostałych dwunastu procesów niejednokrotnie była mowa o Generalnym Planie Wschodnim.

Wzmianki o Generalnym Planie Wschodnim znajdują się w szeregu dokumentów hitlerowskich. Świadczą one nie tylko o istnieniu tego planu, ale pozwalają z dużą dokładnością odtworzyć jego treść.

Podstawowym dokumentem omawiającym szczegółowo Generalny Plan Wschodni jest memoriał z dn. 27 kwietnia 1942 r. zatytułowany „Ocena i uwagi dotyczące Generalnego Planu Wschodniego Reichsführera SS” (Stellungnahme und Gedanken zum Generalplan Ost des Reichsführers SS). Memoriał ten został napisany przez dra Ericha Wetzla, kierownika Biura Doradczego Głównego Urzędu do Spraw Polityki Rasowej przy partii narodowosocjalistycznej (Leiter der Hauptstelle Beratungsstelle des Rassenpolitischen Amtes der NSDAP)³.

Memoriał Wetzla w sposób bardzo szczegółowy omawia Generalny Plan Wschodni, analizuje go oraz uzupełnia i rozwija. Memoriał ten stanowi właściwie szczegółowo opracowany program długodystansowej polityki hitlerowskiej w Europie Wschodniej.

Generalny Plan Wschodni opracowany został na piśmie w Głównym Urzędzie Bezpieczeństwa Rzeszy z polecenia Himmlera i prawdopodobnie z jego inicjatywy. Opracowanie jego powierzono departamentowi III, który zajmował się sprawami „niemieckich obszarów życiowych” (Amt III — deutsche Lebensgebiete). Głównym referentem planu był SS-Standartenführer (pułkownik) dr Hans Ehlich, kierownik wydziału III B do spraw narodowych (Gruppe III B — Volkstums). Wydział ten został później przemianowany na wydział wysiedleń i osiedleń.

³ Memoriał Wetzla został zarejestrowany w aktach Amerykańskiego Trybunału Wojskowego w Norymberdze pod sygnaturą NG 2325 i był wykorzystany w tzw. procesie norymberskim nr 8 przeciwko funkcjonariuszom Głównego Urzędu SS do Spraw Rasy i Osadnictwa (Rasse-und Siedlungshauptamt). Opublikowany został w tłumaczeniu na jęz. polski w Biuletynie Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce, tom V, str. 209.

Hans Ehlich, składając w 1947 r. zeznania jako świadek przed Amerykańskim Trybunałem Wojskowym w Norymberdze w procesie nr 8 przeciwko funkcjonariuszom Głównego Urzędu do Spraw Rasy i Osadnictwa, stwierdził, że Generalny Plan Wschodni został zredagowany w ostatecznej formie na początku 1940 r. Warto dodać, że jak zeznał przesłuchany w tymże procesie nr 8 w charakterze świadka SS-Obergruppenführer Erich von dem Bach Zelewski — ostateczne opracowanie planu wschodniego było poprzedzone szeregiem studiów specjalnych i badań, prowadzonych w ciągu kilku lat m. in. przez różne placówki naukowe.

Generalplan Ost miał za zadanie opracować szczegółowe wytyczne dla przyszłej polityki niemieckiej we wschodniej Europie po jej podbiciu przez III Rzeszę. Końcowym efektem tej polityki miało być zniemczenie (Eindeutschung) olbrzymich obszarów europejskich na wschód od dotychczasowych granic Rzeszy Niemieckiej. Miała więc ulec „zniemczeniu” m.in. cała Polska, jako kraj położony bezpośrednio u wschodnich granic Niemiec.

Plan przewidywał wysiedlenie na tereny zachodniej Syberii 80—85% Polaków, co w liczbach bezwzględnych miało wynieść około 20 000 000. Przesiedlenie takiej ogromnej masy ludzkiej wymagałoby oczywiście długiego czasu. Toteż realizacja planów hitlerowskich miała następować etapami.

Generalny Plan Wschodni w ostatecznej redakcji składał się z dwóch zasadniczych części. Pierwsza część, tzw. małe planowanie (Kleine Planung), obejmowała plany na najbliższy okres. Stopniowa ich realizacja miała następować jeszcze podczas wojny, w miarę podboju terenów wschodnich.

Część druga, tzw. wielkie planowanie (Grosse Planung), zawierała projekty na dalszą metę. Projekty, których wcielanie w życie miało być rozpoczęte dopiero po zwycięskim zakończeniu wojny, a realizacja miała trwać 25—30 lat.

Część planów dotyczących Polski objęta była „małym planowaniem”. Realizację ich rozpoczęto zaraz po zakończeniu działań wojennych na ziemiach polskich.

Już dnia 8 października 1939 r. Hitler jako Führer i Kanclerz Rzeszy wydał dekret o wcieleniu zachodnich ziem polskich do Rzeszy Niemieckiej⁴.

Dekretem z dnia 12 października 1939 r. o administracji okupowanych polskich obszarów⁵ Hitler ustanowił Generalnego Gubernatora dla zaję-

⁴ Erlass des Führers und Reichskanzlers über Gliederung und Verwaltung des Ostgebiete (Reichsgesetzblatt 1939, I, s. 2042).

⁵ Erlass des Führers und Reichskanzlers über die Verwaltung der besetzten polnischen Gebiete (RGBl. 1939, I, s. 2077).

Cena zł 20,—

